

Na osnovu člana 150. stav 1. Ustava Crne Gore, podnosimo:

INICIJATIVU

za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na sjednici prvog vanrednog zasijedanja u 2015. godini, dana 17. februara 2015. godine, a koji je objavljen u "Službenom listu Crne Gore" br. 9/2015 od 5.03.2015. godine.

Osporenim Zakonom (član 4.) propisuje da se da se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0% za isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta kategorije pet i više zvjezdica, energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10 MW i kapaciteta za proizvodnju prehrambenih proizvoda razvrstanih u okviru sektora C grupa 10 Zakona o klasifikaciji djelatnosti, čija investiciona vrijednost prelazi 500 hiljada eura.

Takođe, članom 4. osporenog Zakona propisano je da se porez na dodatu vrijednost plaća po stopi od 0% za isporuku proizvoda, odnosno usluga koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države ili treće strane u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza.

Osporenim Zakonom (član 5.) propisano je da su od plaćanja poreza na dodatu vrijednost oslobođeni otakup dugova u bankarskom sektoru, kao i usluge igara na sreću.

Ustavom Crne Gore je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16. tačka 1) i da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom (član 145.)

Ustavom Crne Gore (član 17. stav 2.) propisano je da su svi pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo (princip jednakosti).

Član 142. stav 3. Ustava zabranjuje narušavanje i ograničavanje slobodne konkurencije i podsticanje neravnopravnog, monopolskog ili dominantnog položaja na tržištu.

Nadalje, članom 142. stav 2. Ustava Crne Gore propisano je da je svako dužan da plaća poreze i druge dažbine.

Članom 4. osporenog Zakona država luksuzne ugostiteljske objekte sa pet i više zvjezdica oslobađa plaćanja poreza na dodatu vrijednost na isporuku proizvoda i usluga i na taj način ih dovodi u povoljniji i privilegovan položaj u odnosu na ostale ugostiteljske objekte koji plaćaju ovu vrstu poreza, zatim država od plaćanja poreza na dodatu vrijednost oslobađa isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje energetskog objekta za proizvodnju električne energije i prerađivačkog kapaciteta u poljoprivredi.

Osim toga, država osporenim Zakonom prihoda od plaćanja poreza na dodatu vrijednost oslobađa isporuku proizvoda, odnosno usluga koja se vrši na osnovu ugovora o kreditu, odnosno zajmu zaključenog između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države ili treće strane u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati poreske obaveze.

Istovremeno, na ovaj način se omogućava Vladi da proizvoljno zaključuje takve ugovore i njima oslobađa subjekte poreskih obaveza. Naime, Vladi se daju ovlašćenja koja nema po Ustavu i omogućava da zaključenjem ugovora arbitrarno oslobađa subjekte poreskih obaveza, što je suprotno ustavnom principu jednakosti, ali i principu podjele vlasti iz člana 11. Ustava po kome Vlada vrši izvršnu vlast.

S obzirom na zaključeni ugovor o kreditu sa kineskom EXIM bankom za izgradnju autoputa Bar-Boljare, odobreni kredit od Abu Dabi Fonda za razvoj za projekte u oblasti poljoprivrede, kao i ugovor o kreditu koji se najavljuje za gradnju Drugog bloka Termoelektrane Pljevlja, opravdana je sumnja da će uvoz proizvoda koji će se vršiti na osnovu ovih ugovora, biti oslobođen plaćanja poreskih obaveza, čime će budžet Crne Gore pretrpjeti ogromnu štetu.

Članom 5. osporenog Zakona država se svjesno odriče prihoda koji bi budžet ostvario po osnovu plaćanja poreza na dodatu vrijednost za otkup dugova u bankarskom sektoru.

Kada se ima u vidu da u bankarskom sektoru postoji veliki broj nekvalitetnih kredita, koje su proteklih godina stvarale isključivo privatne banke i privatne finansijske institucije, suprotno Ustavu država se odriče prihoda po osnovu naplate poreza na dodatu vrijednost a za otkup dugova.

Takođe, članom 5. osporenog Zakona država usluge igara na sreću oslobađa plaćanja poreza na dodatu vrijednost. Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koje je Skupština Crne Gore usvojila sredinom 2013. godine, prihvaćeno je rješenje kojim se za usluge igara na sreću uvodi obaveza plaćanja poreza na dodatu vrijednost. Vlada godinu i po nije bila u stanju da u praksi primijeni ovo zakonsko rješenje, te sada osporenim Zakonom propisuje njegovo konačno brisanje, što je svakako rješenje koje je u interesu priređivača igara na sreću, a na štetu državnog budžeta. Oblast igara na sreću predstavlja značajno polje za punjenje budžetskih prihoda, zbog čega je ne bi trebalo izuzeti od oporezivanja PDV-om.

Za razliku od povoljnosti koje su propisane osporenim Zakonom u korist određenih pravnih lica, sva druga pravna i fizička lica plaćaju PDV po opštoj stopi od 19% od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda.

Naime, ovakvim propisivanjem samo određena lica po ovom zakonu dovode se u povoljniji i privilegovan položaj, čime se povređuje ustavni princip jednakosti građana koji nalaže jednako postupanje u istim pravnim situacijama. Na isti način se bitno narušava i ograničava slobodna konkurencija i podstiče neravnopravan, monopolski i dominantan položaj na tržištu samo za određena lica.

Takođe, prekršen je član 142. stav 2. Ustava Crne Gore koji propisuje da je svako dužan da plaća poreze i druge dažbine.

Sa izloženog proizilazi da je Zakon izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na sjednici prvog vanrednog zasijedanja u 2015. godini, dana 17. februara 2015. godine, a koji je objavljen u "Službenom listu Crne Gore" br. 9/2015 od 5.03.2015. godine, nesaglasan sa Ustavom, pa predlažemo da Ustavni sud prihvati inicijativu, pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti i nakon sprovedenog postupka donese:

O D L U K U

Utvrđuje se da Zakon izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na sjednici prvog vanrednog zasijedanja u 2015. godini, dana 17. februara 2015. godine, a koji je objavljen u "Službenom listu Crne Gore" br. 9/2015 od 5.03.2015. godine, nije u saglasnosti sa Ustavom, pa prestaje da važi danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

U Podgorici, 20.03.2015.godine

Podnosilac inicijative:

U ime MANS-a,

Dejan Milovac,
Direktor Istraživačkog centra MANS-a
Dalmatinska 188